



GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 25 mei 2021

Dossiernr. : K25873

Documentnr. : 2021-049298

Verzonden : 28 mei 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 31 maart 2021 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten. De aanvraag is ingediend door aanvrager Eco Reest, Industrieweg 20, 7921JP te Zuidwolde, in opdracht van initiatiefnemer Acantus, Aquapark 7, 9641PJ te Veendam en heeft betrekking op het project *Energetische maatregelen complex 293a in Ter Apel*.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.3, lid 1 en 4, artikel 3.8, lid 1 en 5, van de Wet natuurbescherming (Wnb):
 - ten aanzien van huismus (*Passer domesticus*) en gierzwaluw (*Apus apus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);
 - ten aanzien van Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);
 - beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie Nederveen Cappelstraat 1-27, Peregrinusstraat 1-35 en 2-36 en Witherenstraat, 2-24, 5-11 en 17-23 te ter Apel, zoals weergegeven in figuur 1 in de Overwegingen bij Besluit;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2025;
- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
 1. voorschriften;

2. overwegingen bij besluit;
3. de aanvraag van 31 maart 2021, inclusief activiteitenplan *Eco Reest 2021 Ter Apel_210042_Complex 293a_AP*.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen erop dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 316 4543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

BIJLAGEN

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op huismus, gierzwaluw, Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van gebouwbewonende soorten.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoensactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals voortplantingsperiode en winterrust) te voorkomen:
 - het broedseizoen van huismus loopt globaal van maart tot en met september;
 - het broedseizoen van gierzwaluw loopt globaal van eind april tot en met half augustus;
 - de voortplantingsperiode van vleermuizen loopt globaal van mei tot en met augustus;
 - de winterperiode van vleermuizen loopt globaal van november tot en met maart.

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van de soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

De genoemde perioden (zoals schematisch weergegeven in tabel 5.7 van het activiteitenplan) kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort. De renovatiewerkzaamheden dienen derhalve uitgevoerd te worden vanaf het vierde kwartaal van 2021.

Ongeschikt maken verblijfplaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden

11. De nestlocaties van huismus dienen tenminste drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden, nadat door een deskundige is vastgesteld dat geen broedende huismussen aanwezig zijn, ongeschikt gemaakt te worden door het dichtzetten van de ruimte onder de dakpannen met vogelschroot of gelijkwaardig. Het gehele blok wordt ontoegankelijk gemaakt.
12. Tenminste drie dagen voor de start van de werkzaamheden in het vierde kwartaal van 2021 dienen de locaties waar nesten van gierzwaluwen zijn aangetroffen ontoegankelijk gemaakt te worden voor gierzwaluw.
13. De verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger dienen tenminste drie dagen voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit is tevens om te voorkomen dat zich vleermuizen in de woning bevinden tijdens de werkzaamheden. Het ontoegankelijk maken dient te gebeuren door het dichtzetten van de invliegopeningen middels exclusion flaps, zodat eventueel aanwezige vleermuizen wel naar buiten, maar niet meer terug kunnen. Deze dienen tenminste drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden geplaatst te worden, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius.
14. Omdat vleermuizen gebruikmaken van diverse invliegopeningen en verblijfplaatsen, dient het gehele woningblok waar een verblijfplaats is vastgesteld ongeschikt gemaakt te worden.
15. pas nadat is vastgesteld dat de verblijfplaats van de betreffende soort verlaten is en de begeleidende ecooloog het gebied heeft vrijgegeven, kan gestart worden met de werkzaamheden. Nacontrole bij vleermuizen vindt plaats middels een batdetectoronderzoek tijdens geschikte weersomstandigheden. Het tijdstip en de constatering van de nacontrole moeten worden vastgelegd in het onder voorschrift 7 genoemde logboek.

Tijdelijke verblijfplaatsen aanbieden voorafgaand aan de werkzaamheden

16. De tijd dat de vaste verblijfplaatsen van de gebouwbewonende soorten niet beschikbaar zijn, dient overbrugd te worden. Daartoe dienen (reeds sinds 1 april 2021) voor elke verblijfplaats die komt te vervallen binnen 200 meter van die oorspronkelijke verblijfplaats de volgende vervangende nestplaatsen gerealiseerd te zijn aan een gevel die vergelijkbaar is met de vervallen verblijf-/nestplaats:
 - voor huismus: 106 nestkasten (Faunaprojecten, type HMT1 of kwalitatief vergelijkbaar). De directe omgeving van de vervangende nestkasten moet voldoende schuilmogelijkheden bieden aan huismussen. De locaties zijn opgenomen in tabel 5.4, figuur 5.7 en 5.8 en bijlage 3 van het activiteitenplan.
 - Voor gierzwaluw: 60 kasten (Faunaprojecten, type GZT1 of kwalitatief vergelijkbaar). De locaties zijn opgenomen in tabel 5.6, figuur 5.10 en bijlage 3 van het activiteitenplan.
 - voor vleermuizen: 48 kasten opgehangen van het type VK WS 07 vleermuizenkast van Vivara Pro (of kwalitatief vergelijkbaar). De kasten dienen opgehangen te zijn aan de kopgevels van de adressen zoals weergegeven in tabel 5.2, figuur 5.3 en 5.4 en bijlage 3 van het activiteitenplan. De kasten dienen direct onder de nok of op tenminste 3 meter hoogte geplaatst te zijn. Hierbij dient gelet te zijn op een vrije in- en uitvliegroute en dat de kast is geplaatst buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtverstoring.
 - alle locaties van voorzieningen dienen op kaart ingetekend te zijn en dienen in het onder voorschrift 6 genoemde ecologisch werkprotocol te worden opgenomen.
17. Na afronding van de werkzaamheden worden de kasten weer weg gehaald, maar deze dienen minstens een jaar na de afronding van de werkzaamheden te blijven hangen. Bij het weghalen van de kasten dienen deze eerst geïnspecteerd te worden op aanwezigheid van vleermuizen. Indien deze niet aanwezig zijn, dienen de kasten pas weg gehaald te worden.

Permanente verblijfplaatsen aanbieden voor na realisatie van de werkzaamheden

18. In de nieuwe situatie dient aan de oostzijde van de daken van alle woningen vogelschroot weggelaten te worden om ruimte te creëren (circa 468 meter totaal). Hierdoor blijven de eerste rijen dakpannen toegankelijk voor huismus om te broeden.
19. Tijdens de werkzaamheden dienen inbouwstenen (clusters van 5) geplaatst te worden in de woningen met de originele nestlocaties en bij kopgevels in de directe omgeving daarvan. Voor de 10 nestlocaties dienen 60 inbouwkasten geplaatst te worden. Daarnaast dient toegang tot het dak gecreëerd te worden door een oversteek van minimaal 3 centimeter te creëren bij de kantpannen en (waar aanwezig) eindvorsten. Deze kasten dienen per vijf in de gevels ingemetseld te worden, onder mitigatievoorwaarden zoals gesteld in Kennisdocument Gierzwaluw van BIJ12 (trapsgewijs en zo hoog mogelijk met een minimale valhoogte van drie meter, zonder obstakels in de aanvliegroute en een meter uit elkaar). In welke gevels de inbouwkasten worden geplaatst wordt weergegeven in tabel 5.5, figuur 5.9 en bijlage 2 van het activiteitenplan.
20. In de nieuwe situatie dienen 48 permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen te worden teruggebracht. Voor de verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis betreffen dit inbouwkasten van het type VMPPM1 van Faunaprojecten. De kasten dienen per twee of per vier ingebouwd te worden in de kopgevels van de woningen (zie tabel 5.1, figuur 5.1 en 5.2 en bijlage 2 van het activiteitenplan) en dienen gelijk met het metselwerk geplaatst te worden. Tijdens het plaatsen van de kasten dient erop gelet te worden dat de in- en uitvliegopeningen direct onder de nok op tenminste 3 meter hoogte komen met een vrije in- en uitvliegroute. Daarnaast dient ervoor gezorgd te worden dat de gevelpannen en eindvorsten (waar aanwezig) bij alle daken minimaal drie centimeter oversteken. Hierdoor is na afloop van de werkzaamheden de ruimte onder het dak weer geschikt als verblijfplaats voor zowel de Gewone dwergvleermuis als andere gebouwbewonende vleermuizen.
21. Voor verblijfplaatsen van de Laatvlieger dient in de nieuwe situatie bij acht verschillende kopgevels het bovenste deel (de top van de kopgevel) niet gevuld te worden met isolatiemateriaal, zodat er ruimte beschikbaar blijft in de spouwmuur die dan kan dienen als verblijfplaats voor zowel de Laatvlieger als andere gebouwbewonende vleermuizen (zie tabel 5.3, figuur 5.5 en 5.6 en bijlage 2 van het activiteitenplan).

Overige voorschriften

22. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
23. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient u, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
24. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. U kunt ook contact opnemen met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de Provincie Groningen, Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp: Verzoek om ontheffing in het kader van soortbescherming, hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Activiteitenplan: *Eco Reest 2021 Ter Apel_210042_Complex 293a_AP*

Activiteit: Energetische maatregelen (renoveren en isoleren) van complex 293a in Ter Apel.

Reden voor deze aanvraag: Initiatiefnemer Acantus is voornemens de woningen van Complex 293a te renoveren en te isoleren. Naar aanleiding van de voorgenomen werkzaamheden is nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd (Eco Reest rapport nummer 200211, dd. 7 januari 2021). Hieruit bleek in de woningen nestplaatsen van huismussen en gierzwaluwen en verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuizen en Laatvliegers aanwezig te zijn. Omdat deze vaste rust- en verblijfplaatsen bij de werkzaamheden aangetast zullen worden en versterking van vleermuizen niet is uitgesloten, is een ontheffing nodig op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Plangebied: Complex 293a te Ter Apel bestaat uit drie verspreid liggende gebieden. De gebieden bestaan uitsluitend uit huurwoningen van initiatiefnemer Acantus.

Het plangebied bestaat uit de volgende adressen in Ter Apel:

- Nederveen Cappelstraat 1-27,
 - Peregrinusstraat 1-35 en 2-36,
 - Witherenstraat 2-24, 5-11 en 17-23,
- zoals weergegeven in figuur 1.



Figuur 1. Plangebied (rood omlijnd) en woningen Acantus directe omgeving (groen omlijnd) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Werkzaamheden: De initiatiefnemer is voornemens energetische maatregelen uit te voeren ten behoeve van de verduurzaming van de woningen. Hierbij worden in elk geval de spouwmuur gevuld met isolatieparels en wordt isolatie onder het dak aangebracht. Deze dakwerkzaamheden vinden vanaf de buitenzijde plaats.

Planning: De start van de werkzaamheden staat gepland in het vierde kwartaal van 2021. De werkzaamheden hebben een doorlooptijd van ongeveer een jaar.

- start werkzaamheden: 1 oktober 2021;
- einde werkzaamheden: 1 oktober 2022 (maar zekerheidshalve aangevraagd tot 2025 in verband met eventuele onvoorziene vertragingen.).

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1 lid 2 Wnb);	huismus en gierzwaluw
opzettelijk storen van individuen waarbij sprake is van wezenlijk negatieve invloed op de instandhouding van de soort (artikel 3.1, lid 4, Wnb);	
opzettelijk verstoren (artikel 3.5 lid 2 Wnb);	Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger
beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5 lid 4 Wnb);	

De activiteit heeft geen betrekking op het onderdeel gebiedsbescherming (hoofdstuk 2, Wnb) en het vellen van houtopstanden (hoofdstuk 4, Wnb). Significante effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden zijn eveneens niet aan de orde.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

Met de aangeleverde gegevens is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie in "Het Dagblad van het Noorden" en op de website www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, lid 1 en 4, artikel 3.8, lid 1 en 5, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort en/of er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (de ecologische afweging);
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing (de alternatievenafweging);
- er is een geldig wettelijk belang (de belangenafweging).

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van gebouwbewonende soorten is tijdens het onderzoek in 2020 op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan.

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat de volgende gebouwbewonende soorten binnen het plangebied aanwezig zijn:

- vogels:
 - huismus;
 - gierwaluw;
- vleermuizen:
 - Gewone dwergvleermuis;
 - Laatvlieger.

Vogels

Uit mussonderzoek is gebleken dat er 53 nestlocaties van huismussen aanwezig zijn binnen het plangebied. De huismusnestlocaties bevinden zich onder de dakpannen van de woningen aan de Nederveen Cappelstraat en Peregrinusstraat. Uit het gierwaluwonderzoek is gebleken dat binnen complex 293a in totaal 10 nestlocaties van gierwaluwen aanwezig zijn. De nestlocaties zijn gelegen aan de Nederveen Cappelstraat en Peregrinusstraat te Ter Apel. In de onderzochte woningen aan de Witherenstraat zijn geen nestlocaties van gierwaluw aangetroffen. Voor een meer gedetailleerd verslag van het nader onderzoek wordt verwezen naar Eco Reest rapport 200211 (7 januari 2021).

Vleermuizen

In totaal zijn er zeven zomerverblijfplaatsen, drie paarverblijfplaatsen en twee verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen vastgesteld binnen complex 293a die zowel in gebruik zijn als zomer- en paarverblijfplaats; en één zomerverblijfplaats van laatvlieger. Al deze vastgestelde verblijfplaatsen worden gebruikt door een of enkele dieren en hebben mogelijk ook een functie als winterverblijfplaats. Voor een meer gedetailleerd verslag van het nader onderzoek wordt verwezen naar Eco Reest rapport 200211 (7 januari 2021).

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor gebouwbewonende soorten verstoord en/of weggenomen:

- 53 huismusnesten;
- 10 gierwaluwnesten;
- 7 zomer- en mogelijk ook winterverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis;

- 3 paar- en mogelijk ook winterverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis;
- 2 zomer- én paar- en mogelijk ook winterverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis;
- 1 zomer- en mogelijk ook winterverblijfplaats van Laatvlieger.

De werkzaamheden hebben effect op de aangetroffen verblijfplaatsen binnen het plangebied. De genoemde verblijfplaatsen komen als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden te vervallen.

Daarnaast heeft de ingreep negatieve effecten op individuen van de gebouwbewonende vleermuizen.

De in de aanvraag genoemde verbodsbepaling (wegnemen van nesten) wordt als gevolg van werkzaamheden ten aanzien van huismus en gierzwaluw overtreden. Tevens worden de verbodsbepalingen (opzettelijk verstoren van individuen en wegnemen van verblijfplaatsen) als gevolg van werkzaamheden ten aanzien van vleermuizen overtreden.

Het opzettelijk storen van huismus is in deze situatie niet aan de orde, omdat als gevolg van de voorgestelde werkwijze de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Overtreding van de verbodsbepaling lid 4 van artikel 3.1 is daarom niet aan de orde.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de in het activiteitenplan voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en (hoofdstuk 5 van het activiteitenplan) maatregelen worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden tijdelijke voorzieningen;
- verblijfplaatsen vooraf ongeschikt maken;
- aanbieden permanente voorzieningen;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Vogels

De nestplaatsen van huismus en gierzwaluw die komen te vervallen worden tijdig vervangen met hiervoor geschikte nestkasten. Tijdens en na de werkzaamheden blijven voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar. Daarom zal de functionaliteit van het broedhabitat van huismus en gierzwaluw niet worden aangetast. Door het treffen van deze alternatieve maatregelen leiden de voorgenomen werkzaamheden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van huismus en gierzwaluw.

Vleermuizen

De verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis worden tijdig en in voldoende mate in de directe omgeving teruggebracht met hiervoor geschikte vleermuiskasten. In de nieuwe situatie worden permanente verblijfplaatsen opgenomen in de woningen. Daarom is het aannemelijk dat er geen sprake is van het aantasten van de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaats van gewone dwergvleermuis als gevolg van de werkzaamheden. Op die wijze wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Laatvlieger maakt zelden of nooit gebruik van vleermuiskasten. Daarom heeft het geen nut tijdelijke kasten voor deze soort te plaatsen. In de nabije omgeving van de waargenomen zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger staan meerdere geschikte woningen die kunnen dienen als verblijfplaats voor laatvliegers, bijvoorbeeld de achterliggende woningen aan de Johannes Emmenstraat en Hinrick van den Berghestraat. Deze woningen zijn van dezelfde bouwstijl en bouwperiode. Tijdens de werkzaamheden aan de woning binnen het plangebied is daarmee voor de aanwezige Laatvlieger voldoende alternatief aanwezig om naar uit te wijken en tijdelijk de situatie te overbruggen tot in de permanente situatie weer extra geschikte verblijfsmogelijkheden voor Laatvlieger bereikbaar zijn.

Omgeving

Naast het aanbieden van nieuwe verblijfplaatsen in de vorm van de kasten voor huismus, gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis, zijn de naastgelegen woningen en woningen in de directe omgeving even geschikt om verblijfplaatsen te herbergen als de woningen waar de originele verblijfplaatsen zijn aangetroffen. Het plangebied betreft namelijk nagenoeg alleen woningblokken waar er in directe omgeving meerdere van zijn, met exact dezelfde bouwstijl en leeftijd van de woningen. De woningen (woningblokken) direct naast de onderzochte woningen hebben alle hetzelfde potentieel wat betreft verblijfplaatsen voor gebouwbewonende soorten. Bovendien zijn bij de woningen in de Jacobus Wilthingstraat ook verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis aangetroffen, wat aantoont dat de woningen geschikte openingen hebben voor Gewone dwergvleermuis.

Conclusie te nemen maatregelen

Door de uitvoering van de voorgestelde maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

Huisumus

Ooit was de huismus de meest algemene broedvogel van Nederland. De soort is de laatste decennia om onbekende reden in aantal vrij hard achteruitgegaan. Begin jaren tachtig van de 20e eeuw begon de afname, die in de beginjaren negentig versnelde. Dit heeft geresulteerd in een landelijke afname van meer dan 50% van het aantal broedparen. Vermoedelijk is één van de oorzaken de afname van broedgelegenheid, onder andere door renovatie en isolatie van oude woningen, dit in combinatie met een afgenomen voedselaanbod, minder dekking en een toename aan predatie. Sinds de eeuwwisseling lijkt de broedpopulatie zich te herstellen; het is nog onduidelijk of dit een structureel herstel is of dat het een tijdelijke opleving betreft (Kennisdocument Huisumus, BIJ12 versie 1.0 2017).

Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 (Adams et al., Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat de landelijke populatie op 600.000 tot 1.000.000 broedparen wordt geschat. De populatie trend 2006-2018 wordt als gunstig gekwalificeerd. Het verspreidingsgebied is stabiel.

Waarnemingen van de huismus komen zowel binnen als buiten complex 293a voor. In totaal telt de NDFF 27 waarnemingen binnen een straal van circa 1 kilometer in de afgelopen tien jaar. Een deel van deze waarnemingen zijn waargenomen ten westen van het plangebied, bij de woningen aan de Parallelweg op circa 500 meter afstand van de Nederveen Cappelstraat.

Gierzwaluw

In 1994 bedroeg het aantal broedparen in Nederland 25.000 – 100.000. In 1998-2000 werd het aantal broedparen geschat op 30.000-60.000. Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 (Adams et al., Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat de landelijke populatie op 40.000 tot 60.000 broedparen wordt geschat. De populatie trend 2006-2018 wordt als ongunstig gekwalificeerd. Het verspreidingsgebied is stabiel.

In totaal telt de NDFF zes waarnemingen binnen een straal van circa 1 kilometer in de afgelopen tien jaar. Een deel van deze waarnemingen zijn waargenomen ten oosten van het plangebied, in de omgeving van Hotel Boschhuis en Museum Klooster ter Apel op circa 1 kilometer afstand van de Peregrinusstraat.

Gewone dwergvleermuis

Gewone dwergvleermuis is zowel binnen Europa als binnen Nederland de meest voorkomende vleermuissoort. Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 (Adams et al., Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat gewone dwergvleermuis een groot verspreidingsgebied heeft. In 2009 is de landelijke populatie geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Dietz et al., 2009). Uitwisseling tussen verschillende populaties vindt waarschijnlijk met name plaats in winterverblijfplaatsen (Dietz et al., 2009).

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) telt 69 waarnemingen in de omgeving van de onderzoeklocaties binnen een afstand van circa 1 kilometer van de afgelopen tien jaar en 37 in de

afgelopen 5 jaar. Een groot deel van deze waarnemingen zijn waargenomen in de buurt van de grote vijvers ten westen van het plangebied, nabij de kinderboerderij en Protestantse kerk (De Regenboog). Het gaat om foeragerende of doortrekkende dieren.

Laatvlieger

Laatvlieger wordt door het hele land waargenomen. Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 (Adams et al., Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat er onvoldoende bekend is over het verspreidings- en leefgebied. De staat van instandhouding en het toekomstperspectief zijn als matig ongunstig gekwalificeerd.

In 2006 werd de landelijke populatie door de Zoogdierverseniging geschat op 25.000 tot 40.000 dieren. In de laatste periode zijn meer waarnemingen gedaan, maar het is niet zeker of er sprake is van een verandering in aantallen of verspreiding. Daarvoor zijn er onvoldoende systematisch verzamelde gegevens beschikbaar (Broekhuizen et al., 2016).

Recente waarnemingen binnen en in de directe omgeving van de onderzochte locaties zijn lastig te vinden. De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) telt vier waarnemingen in de omgeving van complex 293a binnen een afstand van circa 1 kilometer in de afgelopen tien jaar. De waarnemingen liggen verspreid in Ter Apel en betreffen foeragerende of passerende dieren.

Conclusie gunstige staat van instandhouding

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, inclusief de groene plus (zie belangenafweging) en de reeds gunstige staat van instandhouding van de genoemde gebouwbewonende soorten, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soorten.

Eindoordeel ecologische afweging

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populaties in stand kan blijven, en naar verwachting gezien de groene plus kan toenemen in de toekomst, en dat de gunstige staat van instandhouding van huismus, gierzwaluw, Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger gewaarborgd blijft.

3.1.2 Alternatievenafweging

In paragraaf 6.1.2 van het activiteitenplan is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde soorten.

Het project omvat renovatie van bestaande woningen en is daarmee locatiegebonden. De technische staat van de woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn onvoldoende geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woningen niet optimaal als het gevolg van vocht en tocht. Indien er geen woningverbetering wordt uitgevoerd, zullen de woningen op langere termijn onbewoonbaar worden. Uiteindelijk zal dit leiden tot de sloop van de woningen. Dit zal resulteren in verlies van verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het alternatief van sloop en nieuwbouw heeft tot gevolg dat er voor langere periodes geen vaste rust- en verblijfplaatsen beschikbaar zijn op de locatie van de gesloopte woningen en is daarmee niet een ecologisch gunstiger alternatief.

Bij de gekozen werkwijze is voldoende rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan aanwezige beschermde soorten voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

3.1.3 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor huismus en gierzwaluw in het belang van:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid.

De ontheffing is aangevraagd voor Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger in het belang van;

- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

In paragraaf 6.1.1 van het activiteitenplan is bovenstaand geldig belang verder toegelicht. Acantus houdt zich aan het Convenant Energiebesparing Huursector. Deze is ondertekend door Aedes (de landelijke branchevereniging van woningcorporaties) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De doelstelling van dit convenant is het verlagen van de uitstoot van broeikasgassen met 20% in 2020 en het verlagen van het energielabel naar B. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het vertragen van de klimaatverandering.

Op basis van de doelstellingen zoals geformuleerd in het Koepelconvenant beogen Aedes en Woonbond met dit convenant in 2020 ten minste een gemiddelde Energie Index van 1,25 (gemiddeld energielabel B) te bereiken voor de totale huurwoningenvoorraad van de corporaties. Dat komt overeen met een besparing op het gebouw gebonden energieverbruik van bestaande corporatiewoningen van 33% in de periode 2008 tot en met 2020. Deze ambitie betreft het gebouw- en installatie gebonden energiegebruik voor met name ruimteverwarming, warm tapwater en ventilatie.

Door het verlagen van energieverbruik en daarmee de uitstoot van broeikasgassen dient het project een 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor milieu wezenlijk gunstige effecten'.

Tevens zijn de woningen slecht onderhouden en zeer beperkt geïsoleerd. Door slechte ventilatie is vochtgehalte in de woningen groot en ontstaan er grote problemen met schimmelvorming. Door de problemen met vocht en tocht en schimmel komt de gezondheid van de bewoners in het geding. Hierdoor is ook sprake van het belang "volksgezondheid of openbare veiligheid".

Gelet op de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018" stimuleren wij initiatiefnemers om extra maatregelen te nemen om soorten op langere termijn juist te laten profiteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier kunnen projecten die zouden kunnen leiden tot negatieve effecten voor soorten juist gebruikt worden om de staat van instandhouding van soorten te versterken. In de aanvraag zijn de volgende maatregelen beschreven die leiden tot een 'groene plus':

- bij alle woningen vogelschroot weglaten om de eerste rijen dakpannen toegankelijk te maken voor huismus;
- 10 nestkasten extra voor gierzwaluw bovenop het aantal dat sowieso berekend is om de staat van instandhouding te waarborgen;
- Er wordt voor gezorgd dat de gevelpannen en eindvorsten (waar deze aanwezig zijn) minimaal drie centimeter oversteken. Hierdoor is na afloop van de werkzaamheden de ruimte onder het dak weer geschikt als verblijfplaats voor zowel Gewone dwergvleermuis als andere gebouwbewonende vleermuizen;
- de top van acht kopgevels wordt niet gevuld met isolatiemateriaal om deze ruimte geschikt te maken voor Laatvlieger.

Bovenstaand geldend belang, tezamen met de groene plus, is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde soorten, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van huismus, gierzwaluw, Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.1, lid 2 ¹	voor artikel 3.5 lid 2 en 4 ²
huismus <i>(Passer domesticus)</i>	toegekend	nvt
gierzwaluw <i>(Apus apus)</i>	toegekend	nvt
Gewone dwergvleermuis <i>(Pipistrellus pipistrellus)</i>	nvt	toegekend
Laatvlieger <i>(Eptesicus serotinus)</i>	nvt	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren.

²Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk verstoren;

lid 4, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Consequenties

Bij besluit ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

Gedurende de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten algemenere vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat deze vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor meer kwetsbare soorten met een ongunstige staat van instandhouding dient hiervoor een aanvullende ontheffing aangevraagd te worden.

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het gehele jaar gebruiken zijn jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist. Kwetsbare

akker- en weidevogels worden sinds kort, ten gevolge van voortschrijdend wetenschappelijk inzicht, ook tot deze groep van vogels met jaarrond beschermd nest gerekend.

Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en dient aanvullend ontheffing voor deze soorten te worden aangevraagd.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.1 Wnb

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van:
 - a. de verboden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of ten aanzien van uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten, of
 - b. regels, gesteld krachtens artikel 3.2, vierde lid.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
5. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
- b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
- c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K25873
Documentnummer KIWI	2021-049298
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2021-000203

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Ter Apel - Acantus (K25873)'